

EVRENSEL PARLAMENTO'26

Eğitim Meclisi

Çalışma Rehberi

Akademik Ekip Üyesi: Umut Efe Erkut

Meclis Başkanı: Sarp Efe Şenyurt

Meclis Başkan Yardımcısı: Selin Gül

Kapsam

Silahlı çatışmalar ve zorunlu göçlerin uzun vadede nesiller arası eğitim kaybına, ekonomik geriliğe ve toplumsal travmalara etkisinin değerlendirilmesi.

Geçmiş

II. Dünya Savaşı'nda Avrupa'da milyonlarca çocuğun eğitim hayatının kesintiye uğramasının yarattığı uzun vadeli toplumsal sonuçların incelenmesi.

Günümüz

Suriye, Gazze ve Ukrayna gibi kriz bölgelerinde eğitim sistemlerinin çöküşü ve mülteci çocuklarının eğitime erişim sorunlarının küresel ölçekte analizi.

Gelecek

Zorunlu göç ve silahlı çatışmaların gelecek kuşaklarda sürekli bir eğitim açığı oluşturması ve toplumun ekonomik ve kültürel alanda kalkınmasının sekteye uğraması.

İçerik tablosu:

A.Kapsam ve Açıklaması

B. Kapsamla İlgili Genel Terimler

C.Geçmiş Konusu ve Açıklaması

D.Geçmiş Alt Başlıkları

E. Günümüz Konusu ve Açıklaması

F. Günümüz Alt Başlıkları

G.Gelecek Konusu ve Açıklaması

H.Gelecek Alt Başlıkları

I. Kaynakça

A. Kapsam ve Açıklaması

Silahlı çatışmalar ve zorunlu göçler, eğitim sistemleri üzerinde derin ve kalıcı etkiler bırakan küresel sorunlardır. Eğitim, bireylerin bilişsel, sosyal ve kültürel gelişimi ile toplumların sürdürülebilir kalkınması için temel bir unsur olmasına rağmen, savaş ve kriz ortamlarında en hızlı ve en ciddi şekilde zarar gören alanlardan biri olmaktadır. Bu tür olağanüstü durumlar, eğitim altyapısının tahrip olmasına, öğretmen ve öğrenci kayıplarına ve eğitim süreçlerinin kesintiye uğramasına neden olmaktadır.

Eğitim sistemlerinin kesintiye uğraması, yalnızca bireylerin akademik gelişimini değil; aynı zamanda ekonomik üretkenliği, iş gücü kalitesini ve toplumsal istikrarı da olumsuz etkilemektedir. Eğitimden mahrum kalan bireylerin istihdam olanaklarının azalması, yoksulluk döngüsünün derinleşmesine ve sosyal eşitsizliklerin artmasına yol açmaktadır. Uzun vadede bu durum, nesiller arası eğitim kaybına ve “kayıp nesil” oluşumuna neden olarak, toplumların ekonomik ve sosyal gelişimini ciddi şekilde sekteye uğratmaktadır.

Bununla birlikte, zorunlu göç hareketleri eğitim sistemleri üzerinde ek baskılar oluşturmaktadır. Mülteci ve yerinden edilmiş çocukların eğitim sistemlerine entegrasyonu, dil, kültür ve ekonomik yetersizlikler gibi çeşitli engeller nedeniyle zorlaşmakta; bu durum eğitimde fırsat eşitliğini daha da zayıflatmaktadır. Ayrıca, kriz bölgelerinde dijital eğitim imkanlarının sınırlı olması, eğitimde sürekliliğin sağlanmasını daha da güç hale getirmektedir.

Bu çalışma rehberinde, silahlı çatışmalar ve zorunlu göçlerin eğitim üzerindeki etkileri geçmiş, günümüz ve gelecek perspektifinde çok boyutlu bir şekilde ele alarak; bu küresel sorunun nedenleri, sonuçları ve çözüm yolları analiz edilmektedir. Aynı zamanda, ulusal ve uluslararası düzeyde uygulanabilecek sürdürülebilir eğitim politikaları ve işbirliği modelleri geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

B. Kapsamla İlgili Genel Terimler

- **Dijital Eğitim:** Teknoloji aracılığıyla gerçekleştirilen uzaktan veya çevrim içi eğitim modeli.
- **Eğitim Açığı:** Eğitim süreçlerinin kesintiye uğraması sonucu oluşan bilgi ve beceri eksikliği.
- **Eğitim Altyapısı:** Okullar, sınıflar, öğretim materyalleri ve teknolojik imkanları kapsayan fiziksel ve dijital eğitim ortamı.
- **Eğitim Hakkı:** Her bireyin eşit ve ücretsiz eğitim alma hakkı.
- **Eğitim Politikası:** Devletlerin ve kurumların eğitim sistemini düzenlemek, geliştirmek ve yönlendirmek için belirlediği strateji ve uygulamalar.
- **Eğitim Reformu:** Eğitim sistemini iyileştirmek amacıyla yapılan yapısal ve içeriksel değişiklikler.
- **Eğitimde Erişim:** Bireylerin okula kayıt olabilme, devam edebilme ve eğitim hizmetlerinden faydalanabilme durumu.

- **Eğitimde Eşitsizlik:** Bireylerin eğitim fırsatlarına eşit şekilde erişememesi durumu.
- **Eğitimde Kalite:** Eğitim sürecinin verimliliği, öğretmen yeterliliği ve öğrencilerin kazandığı bilgi-beceri düzeyi ile ölçülen genel başarı durumu.
- **Eğitimde Süreklilik:** Eğitim faaliyetlerinin kesintisiz şekilde sürdürülebilmesi durumu.
- **Entegrasyon:** Mülteci bireylerin yeni toplumun eğitim sistemine ve sosyal yapısına uyum sağlama süreci.
- **Fırsat Eşitliği:** Tüm bireylerin sosyoekonomik durumlarına bakılmaksızın eşit eğitim imkanlarına sahip olması durumu.
- **İnsan Sermayesi:** Bireylerin eğitim yoluyla kazandığı bilgi, beceri ve yetkinliklerin ekonomik değeri.
- **Kayıp Nesil:** Uzun süre eğitimden mahrum kalan ve bu nedenle toplumsal üretkenliği düşen nesil.
- **Kriz Yönetimi (Eğitim):** Olağanüstü durumlarda eğitim faaliyetlerinin devamlılığını sağlamak için alınan önlemler ve uygulamalar.
- **Mülteci:** Ülkesini terk ederek başka bir ülkede koruma arayan kişi.
- **Öğrenme Kaybı:** Eğitim sürecindeki kesintiler nedeniyle öğrencilerin bilgi ve becerilerinde meydana gelen gerileme.
- **Psikososyal Etki:** Savaş ve krizlerin bireylerin psikolojik durumu ve sosyal ilişkileri üzerindeki olumsuz etkileri.
- **Sürdürülebilir Eğitim:** Uzun vadede kesintisiz, kapsayıcı ve kaliteli eğitim sağlamayı hedefleyen eğitim yaklaşımı.
- **Zorunlu Göç:** Savaş, kriz ya da afet nedeniyle insanların yaşadıkları yerleri terk etmek zorunda kalması.

C. Geçmiş Konusu ve Açıklaması

II. Dünya Savaşı sırasında Avrupa’da milyonlarca çocuk eğitim sisteminden kopmuştur. Okulların yıkılması, öğretmenlerin savaşa katılması ve güvenlik sorunları nedeniyle eğitim faaliyetleri büyük ölçüde durmuştur. Bombardımanlar ve işgaller sonucunda eğitim kurumlarının fiziki altyapısı ciddi zarar görmüş, birçok bölgede eğitim tamamen erişilemez hale gelmiştir. Bununla birlikte, zorunlu göç hareketleri ve nüfus yer değiştirmeleri, öğrencilerin düzenli eğitim almasını daha da zorlaştırmıştır. Ailelerin parçalanması ve çocukların güvenli alanlara ulaşamaması, eğitimin sürekliliğini neredeyse imkânsız hale getirmiştir.

Bu süreçte eğitim sistemlerinde ciddi bir çöküş yaşanmış, birçok bölgede eğitim tamamen durma noktasına gelmiştir. Çocuklar uzun süre eğitimden uzak kalmış ve bu durum onların yalnızca akademik gelişimlerini değil, aynı zamanda sosyal ve psikolojik gelişimlerini de olumsuz yönde etkilemiştir. Eğitimden kopan bireylerin öğrenme alışkanlıkları zayıflamış, temel bilgi ve becerilerde eksiklikler ortaya çıkmıştır. Ayrıca, eğitim ortamından uzak kalan çocukların disiplin, sosyal uyum ve iletişim becerilerinde gerilemeler gözlemlenmiş; bu durum onların topluma yeniden uyum sağlamasını zorlaştırmıştır.

Ayrıca savaş döneminde uygulanan yanlış politikalar, eğitimin yeniden yapılandırılmasını zorlaştırmıştır. Eğitim yatırımlarının geri plana atılması ve kaynakların büyük ölçüde savaş ekonomisine yönlendirilmesi, eğitim krizinin daha da derinleşmesine neden olmuştur. Bunun yanı sıra, eğitim sistemlerinin ideolojik amaçlarla kullanılması, eğitimin niteliğini ve tarafsızlığını olumsuz etkilemiş; eğitim içerikleri propaganda aracı haline gelebilmiştir. Bu durum, eğitim sistemine duyulan güvenin azalmasına ve bilimsel eğitimin zayıflamasına yol açmıştır.

Bu durum savaş sonrası dönemde “kayıp nesil” oluşumuna yol açmış; eğitimsiz kalan bireyler ekonomik hayata katılmakta zorlanmış ve toplumsal kalkınma süreci yavaşlamıştır. Aynı zamanda, eğitimde yaşanan bu kesintiler toplumsal eşitsizliklerin artmasına, işgücü kalitesinin düşmesine ve uzun vadede ekonomik büyümenin sınırlanmasına neden olmuştur. Eğitim eksikliği, bireylerin mesleki yeterlilik kazanmasını engelleyerek üretim süreçlerinde verimliliğin düşmesine sebep olmuştur. Bu durum, savaş sonrası toplumların yeniden yapılanma sürecini doğrudan yavaşlatan temel faktörlerden biri olmuştur.

Buna ek olarak, savaş sonrası toplumlarda eğitim sisteminin yeniden inşası yalnızca fiziksel altyapının onarılması ile sınırlı kalmamış; aynı zamanda öğretmen yetiştirme, müfredatın yeniden düzenlenmesi ve eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması gibi kapsamlı reformları da gerekli kılmıştır. Eğitim sistemlerinin yeniden kurulması sürecinde uluslararası destek ve işbirliği önemli bir rol oynamış, özellikle çocukların yeniden eğitim sistemine kazandırılması öncelikli hedef haline gelmiştir.

Sonuç olarak, II. Dünya Savaşı deneyimi, eğitim sistemlerinin krizlere karşı ne kadar kırılğan olduğunu göstermiştir. Bu süreç, eğitimin yalnızca bireysel bir hak değil, aynı zamanda toplumların sürdürülebilirliği ve yeniden inşası açısından stratejik bir unsur olduğunu ortaya koymuştur. Bu nedenle, savaş sonrası dönemde eğitim sistemlerinin yeniden yapılandırılması ve eğitimde sürekliliğin sağlanması, toplumların yeniden inşasında kritik bir rol oynamıştır.

D. Geçmiş Alt Başlıkları

- II. Dünya Savaşı eğitim sistemlerini nasıl etkilemiştir; savaşın yol açtığı yıkım, nüfus hareketleri ve ekonomik krizler eğitim süreçlerini hangi yönlerden sekteye uğratmıştır?
- Eğitim sisteminin çökmesine neden olan faktörler nelerdir; altyapı tahribatı, öğretmen eksikliği, ekonomik kaynak yetersizliği ve güvenlik sorunları bu süreci nasıl etkilemiştir?
- Savaş döneminde uygulanan politikalar eğitim krizini nasıl etkilemiştir; hükümetlerin öncelik değişimleri ve kriz yönetim stratejileri eğitim sistemlerinin işleyişini nasıl şekillendirmiştir?
- “Kayıp nesil” oluşumunun uzun vadeli etkileri nelerdir; eğitimden mahrum kalan bireylerin toplumsal, ekonomik ve kültürel alanlardaki rolleri nasıl değişmiştir?
- Eğitim sistemleri savaş sonrası nasıl yeniden yapılandırılmıştır; ulusal ve uluslararası düzeyde hangi reformlar ve politikalar uygulanmıştır?
- Eğitimde eşitsizliklerin uzun vadeli toplumsal sonuçları nelerdir; fırsat eşitsizliği, sosyal adalet ve toplumsal hareketlilik üzerindeki etkileri nasıl ortaya çıkmıştır?

E. Günümüz Konusu ve Açıklaması

Günümüzde Suriye, Gazze ve Ukrayna gibi kriz bölgelerinde eğitim sistemleri ciddi şekilde zarar

görmektedir. Okulların yıkılması, güvenlik sorunları ve altyapı eksiklikleri nedeniyle eğitim faaliyetleri kesintiye uğramaktadır. Sürekli devam eden çatışmalar, eğitim kurumlarının güvenliğini tehdit etmekte ve öğrenciler ile öğretmenlerin düzenli olarak eğitim ortamlarında bulunmasını zorlaştırmaktadır. Bunun yanı sıra, eğitim kurumlarının askeri amaçlarla kullanılması veya sığınak haline getirilmesi, eğitimin işlevini daha da zayıflatmaktadır.

Bu durum birçok bölgede eğitim sisteminin çöküşü ile sonuçlanmakta; milyonlarca çocuk ya tamamen eğitimsiz kalmakta ya da düzensiz ve düşük kaliteli eğitim almaktadır. Eğitim sürekliliğinin sağlanamaması, öğrencilerin öğrenme süreçlerinde ciddi boşluklar oluşmasına neden olmakta ve bu durum uzun vadede bireysel gelişim üzerinde kalıcı etkiler bırakmaktadır. Aynı zamanda, eğitimden kopan çocukların erken yaşta çalışma, çocuk işçiliği, suça yönelme ve sosyal dışlanma gibi risklerle karşı karşıya kalma ihtimalini büyük ölçüde artırmaktadır. Bu süreç, çocukların hem bugünkü yaşamlarını hem de gelecekteki fırsatlarını doğrudan sınırlamaktadır.

Bunun yanı sıra bazı bölgelerde eğitim sistemleri, gerçek başarıyı yansıtmayan yapılar haline gelebilmektedir. Eğitim kalitesinin düşmesine rağmen başarı oranlarının yüksek gösterilmesi, eğitimde yanıltıcı bir sistem oluşmasına neden olmakta ve bu durum eğitim politikalarının etkinliğinin doğru şekilde değerlendirilmesini zorlaştırmaktadır. Bu tür yapay başarı göstergeleri, eğitimdeki gerçek sorunların göz ardı edilmesine yol açarak, uzun vadede daha büyük yapısal problemlerin ortaya çıkmasına zemin hazırlamaktadır.

Ayrıca mülteci çocukların eğitime erişiminde yaşanan sorunlar, mevcut eğitim politikalarının yetersizliğini ortaya koymaktadır. Dil bariyerleri, ekonomik zorluklar ve eğitim sistemine uyum problemleri bu krizi daha da derinleştirmektedir. Bununla birlikte, eğitim sistemlerinin artan öğrenci yükünü karşılayamaması, sınıf mevcudunun artmasına, öğretmen başına düşen öğrenci sayısının yükselmesine ve eğitim kalitesinin daha da düşmesine neden olmaktadır. Mülteci öğrencilerin eğitim sistemine tam olarak entegre olamaması, uzun vadede toplumsal uyum sorunlarını da beraberinde getirebilmektedir.

Ek olarak, dijital eğitim imkanlarına erişimde yaşanan eşitsizlikler de günümüz eğitim krizinin önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. İnternet ve teknolojik altyapıya erişimi olmayan öğrenciler, uzaktan eğitim süreçlerinden yeterince faydalanamamaktadır ve bu durum öğrenme kayıplarını daha da artırmaktadır. Dijital araçlara erişim eksikliği, özellikle kırsal ve düşük gelirli bölgelerde yaşayan öğrenciler için eğitimde ciddi bir dezavantaj oluşturmaktadır. Bu durum, eğitimde fırsat eşitsizliğini daha da derinleştirerek, bazı bireylerin sistem dışına itilmesine neden olmaktadır.

Tüm bu faktörler bir araya geldiğinde, günümüzde eğitim krizinin yalnızca geçici bir sorun değil, küresel ölçekte çözülmesi gereken yapısal bir problem olduğu açıkça görülmektedir. Bu nedenle, mevcut eğitim sistemlerinin yalnızca kısa vadeli çözümlerle değil, uzun vadeli ve sürdürülebilir politikalarla yeniden ele alınması gerekmektedir. Aynı zamanda, uluslararası işbirliğinin güçlendirilmesi ve kriz bölgelerine yönelik özel eğitim stratejilerinin geliştirilmesi, bu sorunun çözümünde kritik bir rol oynamaktadır.

F. Günümüz Alt Başlıkları

- Kriz bölgelerinde eğitim sistemleri neden çökmektedir; silahlı çatışmalar, ekonomik yetersizlikler ve altyapı sorunları bu süreci hangi mekanizmalar üzerinden hızlandırmaktadır?
- Mülteci çocukların eğitime erişiminde karşılaşılan engeller nelerdir; dil bariyerleri, ekonomik zorluklar, kayıt süreçleri ve sosyal uyum problemleri bu erişimi nasıl sınırlamaktadır?
- Eğitimde kalite düşüşü nasıl tespit edilebilir; akademik başarı düzeyi, öğretmen yeterlilikleri ve eğitim altyapısı gibi göstergeler bu değerlendirmede nasıl kullanılmalıdır?
- Mevcut eğitim politikaları bu krizi çözmekte yeterli midir; ulusal ve uluslararası düzeyde uygulanan politikaların etkinliği hangi kriterlere göre değerlendirilmektedir?
- Uluslararası kuruluşların rolü nasıl geliştirilebilir; eğitim krizlerinin çözümünde finansal destek, koordinasyon ve politika üretimi açısından hangi yeni yaklaşımlar benimsenmelidir?
- Dil ve kültür farklılıkları eğitime erişimi nasıl zorlaştırmaktadır; mülteci ve yerel öğrenciler arasındaki uyum süreçleri eğitim sistemlerini nasıl etkilemektedir?
- Çatışmalar okulların fiziksel altyapısını nasıl etkilemektedir; eğitim kurumlarının yıkılması, zarar görmesi ve kullanım dışı kalması öğrenme süreçlerini nasıl kesintiye uğratmaktadır?
- Eğitim eksikliği toplumsal uyum ve güvenliği nasıl etkiler; bireylerin topluma entegrasyonu, sosyal istikrar ve suç oranları üzerindeki etkileri hangi boyutlarda ortaya çıkmaktadır?

G. Gelecek Konusu ve Açıklaması

Zorunlu göç ve silahlı çatışmaların devam etmesi durumunda, gelecekte kalıcı bir eğitim açığı oluşma

riski bulunmaktadır. Bu durum yalnızca bireyleri değil, toplumların genel kalkınmasını da olumsuz etkileyecektir. Eğitimden mahrum kalan nesillerin artması, insan sermayesinin zayıflamasına ve toplumların rekabet gücünün düşmesine yol açacaktır. Bu bağlamda, eğitim açığının büyümesi yalnızca bugünün değil, aynı zamanda geleceğin ekonomik, sosyal ve kültürel yapısını da doğrudan etkileyecek stratejik bir sorun haline gelmektedir. Özellikle genç nüfusun yoğun olduğu bölgelerde eğitim eksikliğinin artması, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşılmasını zorlaştırmakla kalmayıp, uzun vadede küresel eşitsizliklerin daha da derinleşmesine neden olabilecektir. Bu süreç, ülkeler arasındaki gelişmişlik farklarını artırarak küresel ölçekte dengesiz bir kalkınma yapısı oluşturma riski taşımaktadır.

Eğitim sistemlerinin sürekli kesintiye uğraması, uzun vadede sistemsel bir çöküşe yol açabilir. Bu durum, yalnızca eğitim alanında değil; ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda da ciddi sorunlara neden olacaktır. Nitelikli iş gücünün azalması, üretkenliğin düşmesi ve işsizlik oranlarının artması, bu sürecin en belirgin sonuçları arasında yer almaktadır. Aynı zamanda, eğitim eksikliği toplumsal eşitsizliklerin daha da derinleşmesine ve fırsat eşitliğinin ortadan kalkmasına zemin hazırlayacaktır. Bu durum, toplum içinde sosyal gerilimlerin artmasına, toplumsal güvenin zayıflamasına ve demokratik süreçlerin sağlıklı işlenmesini zorlaştırabilecek yapısal problemlere yol açabilecektir. Eğitimden uzak kalan bireylerin ekonomik sistemin dışında kalması, yoksulluk döngüsünü kalıcı hale getirme riskini arttırmakta ve sosyal hareketliliği ciddi ölçüde sınırlandırmaktadır.

Ayrıca gelecekte yanlış planlanan veya yetersiz kalan eğitim politikaları, teknolojik dönüşüme uyum sağlayamayan sistemler oluşturabilir ve bu durum yeni eğitim krizlerini beraberinde getirebilir. Dijitalleşmenin hız kazandığı bir dünyada, teknolojik altyapısı yetersiz olan eğitim sistemleri, bireyleri çağın gerekliliklerinden uzaklaştırarak küresel rekabette geride kalmalarına neden olabilir. Bunun yanı sıra, dijital uçurumun artması, eğitimde eşitsizlikleri daha da derinleştirerek bazı grupların tamamen sistem dışına itilmesine yol açabilir. Yapay zekâ, veri temelli eğitim ve dijital öğrenme platformlarının yaygınlaştığı bir dönemde, bu imkanlara erişemeyen toplumların bilgiye erişimde geri kalması, küresel düzeyde yeni bir “eğitim uçurumu” oluşturabilir. Bu durum, bilgiye dayalı ekonomilerin güçlenmesine karşılık, eğitime erişimi sınırlı olan toplumların daha da geri kalmasına neden olacaktır.

Bu nedenle, krizlere dayanıklı, sürdürülebilir ve kapsayıcı eğitim modellerinin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Uluslararası işbirliği, dijital eğitim imkanlarının güçlendirilmesi ve fırsat eşitliğini temel alan politikaların uygulanması, gelecekte oluşabilecek eğitim krizlerinin önlenmesinde kritik bir rol oynayacaktır. Aynı zamanda, eğitim sistemlerinin esnek ve uyarlanabilir hale getirilmesi, alternatif öğrenme modellerinin (uzaktan eğitim, hibrit sistemler, mobil eğitim çözümleri gibi) geliştirilmesi ve kriz yönetimi mekanizmalarının güçlendirilmesi, olası kriz durumlarında eğitimin sürekliliğinin sağlanmasına önemli katkılar sunacaktır. Bu süreçte, öğretmenlerin kriz koşullarına uyum sağlayabilecek şekilde eğitilmesi ve desteklenmesi, eğitimin niteliğinin korunması açısından kritik bir unsur olarak öne çıkmaktadır.

Buna ek olarak, erken müdahale politikalarının geliştirilmesi ve risk altındaki bölgelerde eğitim yatırımlarının artırılması, gelecekte oluşabilecek eğitim kayıplarının önlenmesinde belirleyici olacaktır. Yerel eğitim kapasitesinin güçlendirilmesi, topluluk temelli eğitim modellerinin desteklenmesi ve uluslararası fonların daha etkin ve şeffaf bir şekilde kullanılması, bu sürecin başarısını artıracaktır. Aynı zamanda, mülteci ve yerinden edilmiş bireylerin eğitim sistemlerine entegrasyonunu kolaylaştıracak kapsayıcı politikaların geliştirilmesi, uzun vadeli toplumsal istikrarın sağlanmasına katkıda bulunacaktır. Bu bağlamda, yalnızca eğitim altyapısına değil, aynı zamanda psikososyal destek mekanizmalarına da yatırım yapılması gerekmektedir.

Sonuç olarak, gelecekte oluşabilecek eğitim krizlerinin önlenmesi yalnızca eğitim politikalarının

değil, aynı zamanda ekonomik, sosyal ve teknolojik politikaların da entegre bir şekilde ele alınmasını gerektirmektedir. Eğitim, bu bağlamda yalnızca bir hak değil, aynı zamanda toplumların direnç kapasitesini artıran stratejik bir araçtır. Krizlere karşı dayanıklı bir eğitim sistemi oluşturmak, toplumların hem mevcut sorunlara uyum sağlamasını hem de gelecekteki belirsizliklere karşı daha hazırlıklı olmasını mümkün kılacaktır. Bu doğrultuda atılacak adımlar, yalnızca eğitim alanını değil, toplumların genel refahını, sosyal barışını ve sürdürülebilir kalkınmasını doğrudan destekleyecektir.

H. Gelecek Alt Başlıkları

- Eğitim açığının kalıcı hale gelmesi nasıl önlenebilir; bu doğrultuda ulusal ve uluslararası düzeyde hangi sürdürülebilir eğitim politikaları ve stratejileri geliştirilmelidir?
- Kriz durumlarında eğitimin sürekliliği nasıl sağlanabilir; özellikle savaş, doğal afet ve zorunlu göç gibi durumlarda eğitim sistemlerinin kesintisiz devamı için hangi alternatif modeller uygulanabilir?
- Gelecekte eğitim politikaları nasıl şekillendirilmelidir; değişen dünya koşulları, teknolojik gelişmeler ve küresel krizler göz önünde bulundurularak hangi yenilikçi yaklaşımlar benimsenmelidir?
- Teknoloji eğitimde fırsat mı yoksa risk mi oluşturacaktır; dijitalleşmenin eğitimde erişim, kalite ve eşitlik üzerindeki olumlu ve olumsuz etkileri nasıl dengelenmelidir?
- Küresel işbirliği bu sorunun çözümünde nasıl rol oynayabilir; devletler, uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum örgütleri arasında nasıl bir koordinasyon ve ortak politika geliştirme süreci yürütülmelidir?
- Sürekli çatışma ortamları gelecekte nasıl bir eğitim açığı oluşturacaktır; bu durumun nesiller arası etkileri ve uzun vadeli toplumsal sonuçları nasıl öngörülmektedir?
- Eğitimsiz nesiller ekonomik kalkınmayı nasıl etkiler; işgücü kalitesi, üretkenlik ve sürdürülebilir büyüme üzerindeki etkileri hangi boyutlarda ortaya çıkar?
- Eğitim eksikliği toplumsal eşitsizlikleri nasıl derinleştirir; fırsat eşitliği, sosyal adalet ve toplumsal hareketlilik üzerindeki etkileri nasıl açıklanabilir?

I. Kaynakça

- Akça, Y., Şahan, G., & Tural, A. (2017). Türkiye'nin kalkınma planlarında eğitim politikalarının değerlendirilmesi. *International Journal of Cultural and Social Studies (IntJCSS)*, 3, 394-403.
- Akın, D. (2022). İkinci dünya savaşı döneminde halkevlerinin halk eğitimi üzerindeki etkileri. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(3), 1072-1086.
- Ardakoç, İ. (2020). Eğitimde fırsat eşitliği sağlanmasında okul liderlerinin rolü. *Alanyazın*, 1(1), 47-58.
- Aydoğan, E. (2008). Eğitim sisteminde yeniden yapılanma ve özelleştirme adımları. *Memleket Siyaset Yönetim*, 3(6), 166-187.
- Bartusevičius, H. (2014). The inequality–conflict nexus re-examined: Income, education and popular rebellions. *Journal of Peace Research*, 51(1), 35-50.
- Benhura, A. R., & Naidu, M. (2021). Delineating caveats for (quality) education during displacement: Critiquing the impact of forced migration on access to education. *Migration Studies*, 9(2), 260-278.
- Berker, A. (2012). Türkiye'deki silahlı çatışmanın eğitimsel erişime etkileri: Kuşak analizi. *Middle East Technical University Studies in Development*, 39(2).
- Çalışkan, Ş., Karabacak, M., & Meçik, O. (2013). Türkiye'de eğitim-ekonomik büyüme ilişkisi: 1923-2011 (Kantitatif bir yaklaşım). *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 11(21), 29-48.
- Çobanoğlu, F. (2024). Eğitimde göçmen çocuklar: Çeşitli ülkelerde uygulanan eğitim politikalarının incelenmesi. *Yaşadıkça Eğitim*, 38(2), 501-518.
- Coştu, K. (2017). Kayıp neslin eğitimi (İstanbul'daki Suriyeli mülteci çocukların eğitimi). In *Göç Konferansı 2017 Seçilmiş Bildiriler* (pp. 251-262). Transnational Press London.
- Demir, İ. (2026). Gazze-Filistin bağlamında uluslararası silahlı çatışmalar ve çocuk eğitim hakkı. *Turkish Studies*, 21(1), 851.
- Demir, M. (2025). Savaş ve zorunlu göçün gölgesinde eğitim: Gazze ve Suriye'de hak ihlalleri. *İnsan Hareketliliği Uluslararası Dergisi*, 5(2), 274-303.
- Ernas, P. B. (2019). II. Dünya Savaşı döneminde Türkiye'de eğitim politikaları (1939-1945) (Yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi).
- Gencer, T. E. (2017). Göç ve eğitim ilişkisi üzerine bir değerlendirme: Suriyeli çocukların eğitim gereksinimi ve okullaşma süreçlerinde karşılaştıkları güçlükler. *Journal of International Social Research*, 10(54).
- Günkör, C. (2017). Eğitim ve kalkınma ilişkisinin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 3(1), 14-32.

- İnanç, H., Güner, Ü., & Sarısoy, S. (2006). Eğitimin ekonomik büyüme ve kalkınma üzerindeki etkileri. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 1(2), 59-70.
- Kavak, Y. (2011). Türkiye’de nüfus ve eğitim: Uzun vadeli (2010–2050) nüfus projeksiyonları ve eğitim sistemine yansımaları. *Milli Eğitim Dergisi*, 41(192), 86-104.
- Kılıç, Y. (2014). Türkiye’de eğitimsel eşitsizlik ve toplumsal tabakalaşma ilişkisine dair ampirik bir çalışma. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 243-263.
- Novelli, M. (2016). Capital, inequality and education in conflict-affected contexts. *British Journal of Sociology of Education*, 37(6), 848-860.
- Önür, H. (2013). Toplumsal eşitsizlik ve eğitim. *Eğitim Yayınevi*.
- Pinto, S., & Jones, J. B. (2020). The long-term effects of educational disruptions.
- Serin, S., & Paslı, F. (2021). Zorunlu eğitim çağındaki Suriyeli çocukların eğitime erişim sorunları: Olgu sunumu. *Sosyal Politika ve Sosyal Hizmet Çalışmaları Dergisi*, 2(1), 79-101.
- Uzun, M. (2025). İsrail-Gazze savaşının Gazzeli çocukların eğitim ve psikososyal durumlarına etkileri. *İstanbul Eğitim Dergisi*, (2), 59-82.